

172. sz. Egyezmény

a szállodákban, éttermekben és hasonló létesítményekben irányadó munkafeltételekről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1991. június 5-én hetvennyolcadik ülészakára ült össze,

Felidézve, hogy a munkafeltételek általános mércéjéül szolgáló nemzetközi munkaügyi Egyezmények és Ajánlások alkalmazandók a szállodák, éttermek és hasonló létesítmények munkavállalóira, és

Tekintettel arra, hogy a szállodákban, éttermekben és hasonló létesítményekben végzett munka sajátos viszonyai e létesítmények vonatkozásában kívánatosá teszik az említett Egyezmények és Ajánlások alkalmazásának javítását és olyan sajátos előírásokkal való kiegészítését, amelyek a munkafeltételek, a képzés és az előrelépés kilátásainak javításával módot adnak az érintett munkavállalóknak arra, hogy e gyorsan fejlődő területen szerepüknek megfelelő megbecsülést élvezzenek, valamint azt, hogy ezek a létesítmények további munkavállalókat vonzzanak,

Tekintettel arra, hogy az említett ágazat munkafeltételei meghatározásának egyik hatékony módja a kollektív tárgyalások folytatása, és

Figyelembe véve, hogy egy Egyezmény elfogadása, a kollektív tárgyalásokkal együtt, javítja a munkafeltételeket, az előrelépés kilátásait és a foglalkoztatás biztonságát, mely a munkavállalók hasznára szolgál, és

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a szállodákban, éttermekben és hasonló létesítményekben irányadó munkafeltételekről, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1991. június 25-én elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A munkafeltételekről (szállodák és éttermek) szóló 1991. évi Egyezmény” néven idézhető:

1. cikk

1. A jelen Egyezmény a 2. cikk 1. bekezdésében foglalt fenntartások mellett azokra a munkavállalókra nyer alkalmazást, akik

- (a) szállodákban és szállást biztosító hasonló létesítményekben;
- (b) éttermekben és étellel, italokkal vagy mindkettővel szolgáló hasonló létesítményekben vannak foglalkoztatva.

2. A fenti (a) és (b) pontokban említett kategóriákat a nemzeti viszonyok figyelembe vételével az egyes tagállamoknak kell kialakítaniuk, miután konzultáltak az érintett munkaadók és munkavállalók szervezeteivel. Az Egyezményt ratifikáló tagállam, az érintett munkaadók és munkavállalók szervezeteivel folytatott konzultációt követően, jogosult az Egyezmény alkalmazásából kizárni a létesítmények egyes típusait, amelyek ugyan belül

esnek a fentebb említett meghatározás keretein, de amelyeknél mindamellet lényeges természetű sajátos problémák keletkeznek.

3. (a) Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt megerősítette, az érintett munkaadók és munkavállalók szervezeteivel folytatott konzultáció után, az Egyezmény alkalmazását kiterjesztheti idegenforgalmi szolgáltatásokat nyújtó más hasonló létesítményekre, mely létesítmények körét a ratifikációs okmányhoz csatolt nyilatkozatban kell meghatározni.

(b) Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt megerősítette, az érintett munkaadók és munkavállalók szervezeteivel folytatott konzultáció után, a továbbiakban a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatóját egy nyilatkozatban értesítheti arról, hogy az Egyezmény alkalmazását kiterjeszti idegenforgalmi szolgáltatásokat nyújtó további hasonló létesítményre.

4. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt megerősítette, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke alapján az Egyezmény alkalmazásáról készített első jelentésében adjon tájékoztatást bármely olyan létesítménytípusról, amelyet a 2. bekezdés értelmében esetlegesen kizárt, közölve a kizárás okait, taglalva az érintett munkaadók és munkavállalók szervezeteinek az említett kizárással kapcsolatos álláspontját, és a következő jelentésekben közölje a kizárt létesítményekre vonatkozó jogszabályainak és gyakorlatának helyzetét, valamint azt, hogy milyen mértékben biztosították vagy szándékoznak biztosítani az Egyezmény hatályát az ilyen létesítményekkel kapcsolatban.

2. cikk

1. A jelen Egyezmény szempontjából az "érintett munkavállalók" kifejezés azon létesítményekben alkalmazott munkavállalókat jelenti, amelyekre az 1. cikk rendelkezései szerint az Egyezmény alkalmazást nyer, munkaviszonyuk jellegétől és hosszától függetlenül. Mindemellet a tagállam, a nemzeti jogszabályokra, feltételekre és gyakorlatra figyelemmel, és miután konzultációt folytatott az érintett munkaadók és munkavállalók szervezeteivel, egyes munkavállalói kategóriákat kizárhat a jelen Egyezmény összes vagy egyes rendelkezéseinek alkalmazásából.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt megerősítette, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke alapján az Egyezmény alkalmazásáról készített első jelentésében adjon tájékoztatást a munkavállalóknak a fenti 1. bekezdés értelmében esetlegesen kizárt kategóriáiról, közölve a kizárás okait, és a következő jelentéseiben számoljon be a szélesebb körű alkalmazásra vonatkozó mindennemű előrehaladásról.

3. cikk

1. Minden egyes tagállam, kellő figyelemmel az érintett munkaadói és munkavállalói szervezetek autonómiájára, a nemzeti jogszabályokkal, körülményekkel és gyakorlattal összhangban, fogadjon el és alkalmazzon az érintett munkavállalók munkakörülményeinek javítására irányuló politikákat.

2. Az ilyen politika általános céljának arra kell irányulnia, hogy az érintett munkavállalók ne legyenek kizárva a munkavállalókra vonatkozó egyetlen nemzeti szinten elfogadott minimális előírás hatálya alól sem, ideértve a társadalombiztosításra való jogosultságot szabályozó előírásokat is.

4. cikk

1. A nemzeti jogszabályok vagy gyakorlat eltérő meghatározása hiányában a "munkaidő" kifejezés azt az időtartamot jelenti, amely alatt egy munkavállaló a munkaadó rendelkezésére áll.

2. Az érintett munkavállalók, összhangban a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal, jogosultak az ésszerű rendes munkaidőre és a túlórákkal kapcsolatos ellentételezésre.

3. Az érintett munkavállalók részére, összhangban a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal, biztosítani kell az ésszerű minimális napi és heti pihenőidőt.

4. Az érintett munkavállalóknak, lehetőség szerint, megfelelő előzetes tájékoztatással kell bírniuk a munkarendről, hogy személyes és családi életüket megszervezhessék.

5. cikk

1. A munkavállalókat a tőlük munkaszüneti napokon megkívánt munkavégzésért megfelelő időbeli vagy pénzbeli ellentételezés illeti meg, a kollektív tárgyalások, vagy a nemzeti jogszabályok vagy gyakorlat által meghatározott módon.

2. Az érintett munkavállalókat fizetett éves szabadság illeti meg, a kollektív tárgyalások, vagy a nemzeti jogszabályok vagy gyakorlat által meghatározott időtartamban.

6. cikk

1. A "borravaló" kifejezés azt a pénzösszeget jelenti, amelyet az ügyfél önként ad a munkavállalónak az ügyfélnek biztosított szolgáltatások fejében fizetett összegben felül.

2. Az érintett munkavállalóknak, tekintet nélkül a borravalóra, rendszeres időközökben folyósított alapfizetést kell biztosítani.

7. cikk

Ott, ahol ilyen gyakorlat fennáll, meg kell tiltani az 1. cikkben említett létesítményekben a foglalkoztatások adásvételét.

8. cikk

1. A jelen Egyezmény rendelkezései alkalmazhatók nemzeti törvények vagy jogszabályok, kollektív megállapodások, választott bírósági határozatok vagy bírósági ítéletek útján, vagy a nemzeti gyakorlattal összhangban lévő, megfelelő más módon.

2. Azon tagállamok esetében, ahol az Egyezmény rendelkezései által érintett ügyeket általában a munkaadók vagy a munkaadói szervezetek és a munkavállalói szervezetek közötti megállapodások tárgyának tekintik, vagy ezek végrehajtása rendes körülmények között nem jogszabályok útján történik, az Egyezmény rendelkezéseire való igazodás akkor tekintendő hatékonynak, ha alkalmazásuk az ilyen megállapodások vagy egyéb módozatok útján, az érintett munkavállalók nagy többségére kiterjed.

9. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

10. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden tagállamra nézve tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, amelyen a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

11. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezmény első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tíz éves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

12. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatályba lépésének időpontjára is.

13. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke szerint valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

14. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

15. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában-

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 11. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatályba lépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

16. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles.